

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL JEAN RICHARD DE LA TOUR
prezentate la 28 aprilie 2022¹

Cauza C-159/21

GM

împotriva

**Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság,
Alkotmányvédelmi Hivatal,
Terrorelhárítási Központ**

[cerere de decizie preliminară formulată de Fővárosi Törvényszék (Curtea din
Budapesta-Capitală, Ungaria)]

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Directiva 2011/95/UE – Standarde referitoare la condițiile de acordare a statutului de refugiat sau a statutului conferit prin protecția subsidiară – Directiva 2013/32/UE – Procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale – Atingere adusă securității naționale – Luare de poziție a unei autorități specializate – Acces la informații confidențiale – Elemente esențiale ale acestor informații – Imposibilitatea de a comunica informații în cadrul procedurii administrative sau jurisdicționale”

I. Introducere

1. Prezenta cerere de decizie preliminară privește interpretarea mai multor dispoziții ale Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate² și ale Directivei 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale³, precum și a articolelor 41 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene⁴.

¹ Limba originală: franceza.

² JO 2011, L 337, p. 9.

³ JO 2013, L 180, p. 60.

⁴ Denumită în continuare „carta”.

2. Această cerere a fost formulată în cadrul examinării acţiunii introduse de GM, resortisant sirian, împotriva deciziei Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Direcția Generală Națională a Poliției pentru Străini, Ungaria, denumită în continuare „direcția generală” sau „autoritatea decizională”) prin care i s-a retras statutul de refugiat și i s-a refuzat acordarea statutului conferit prin protecția subsidiară.

3. Prin intermediul întrebărilor preliminare adresate, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la modalitățile de aplicare a procedurilor de retragere și de refuz al acordării protecției internaționale unui resortisant al unei țări terțe considerat, pe baza unor informații confidențiale, ca reprezentând un pericol pentru securitatea statului membru în care se află. În special, instanța menționată pune la îndoială compatibilitatea cu dreptul Uniunii a reglementării maghiare, în măsura în care aceasta, pe de o parte, limitează, pentru motive de protecție a securității naționale, accesul persoanelor vizate sau al reprezentantului lor la informațiile confidențiale pe baza cărora sunt adoptate decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale și, pe de altă parte, conferă un rol important unor organisme specializate în domeniul securității naționale în cadrul procedurii care conduce la adoptarea deciziilor respective.

4. În prezentele concluzii, vom prezenta motivele care ne determină să considerăm că această procedură nu respectă mai multe garanții procedurale de care ar trebui să beneficieze un solicitant de protecție internațională în temeiul Directivelor 2011/95 și 2013/32.

II. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

5. În ceea ce privește Directiva 2011/95, dispozițiile relevante în cadrul prezentei cereri de decizie preliminară sunt următoarele: articolul 4 alineatul (3), articolul 14 alineatul (4) litera (a) și articolul 17 alineatul (1) literele (b) și (d).

6. În ceea ce privește Directiva 2013/32, dispozițiile relevante sunt următoarele: articolul 4 alineatele (1) și (2), articolul 10 alineatele (2) și (3), articolul 11 alineatul (2), articolul 23 alineatul (1), articolul 45 alineatele (1) și (3), precum și articolul 46 alineatul (1).

B. Dreptul maghiar

7. Articolul 8 alineatele (4) și (5) din menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (Legea nr. LXXX din 2007 privind dreptul de azil)⁵ din 29 iunie 2007, în versiunea sa astfel cum a fost modificată prin 2018. évi CXXXIII. törvény az egyes migrációs tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról (Legea nr. CXXXIII din 2018 privind modificarea anumitor legi având ca obiect migrația și a anumitor legi complementare)⁶, în vigoare de la 1 ianuarie 2019, prevede:

„(4) Nu se poate recunoaște calitatea de refugiat unui străin a cărui ședere pe teritoriul Ungariei constituie un pericol pentru securitatea națională.

(5) Nu se poate recunoaște statutul de refugiat unui străin pe care instanța

⁵ Magyar Közlöny 2007. évi 83. szám, denumită în continuare „Legea privind dreptul de azil”.

⁶ Magyar Közlöny 2019. évi 133. szám.

- a) l-a condamnat printr-o hotărâre definitivă la o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin 5 ani pentru săvârșirea unei infracțiuni săvârșite cu intenție;
- b) l-a condamnat printr-o hotărâre definitivă la o pedeapsă privativă de libertate pentru săvârșirea unei infracțiuni în calitate de recidivist, multirecidivist sau multirecidivist violent;
- c) l-a condamnat prin hotărâre definitivă la o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin 3 ani pentru săvârșirea unei infracțiuni contra vieții, a integrității fizice sau a sănătății, a unei infracțiuni care pune în pericol sănătatea, a unei infracțiuni contra libertății persoanei, a unei infracțiuni contra libertății și integrității sexuale, a unei infracțiuni de perturbare a liniștii publice, a unei infracțiuni contra securității publice sau a unei infracțiuni contra administrației publice.”

8. Articolul 15 din Legea privind dreptul de azil prevede următoarele:

„Nu se poate recunoaște protecția subsidiară străinului

[...]

ab) în privința căruia există o cauză de excludere în sensul articolului 8 alineatul (5);

b) a cărui ședere pe teritoriul Ungariei constituie un pericol pentru securitatea națională.”

9. Articolul 57 alineatele (1) și (3) din Legea privind dreptul de azil are următorul cuprins:

„(1) În procedurile reglementate de prezenta lege, autoritatea specializată emite un aviz cu privire la aspectele tehnice a căror evaluare intră în domeniul de aplicare al competențelor sale în cadrul unei proceduri administrative.

[...]

(3) Autoritatea competentă în materie de azil nu se poate abate de la avizul autorității specializate dacă decizia privind aspectele stipulate în acesta nu este de competența sa.”

10. Articolul 11 din a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (Legea nr. CLV din 2009 privind protecția informațiilor clasificate)⁷ din 29 decembrie 2009 prevede:

„(1) Persoana interesată are dreptul să acceseze datele sale cu caracter personal care au statutul de informații clasificate naționale pe baza autorizației de consultare eliberate de clasificator și fără a fi necesar să dispună de un certificat de securitate personal. Înainte de a accesa informațiile clasificate naționale, persoana interesată trebuie să prezinte în scris o declarație de confidențialitate și să respecte normele de protecție a informațiilor respective.

(2) La cererea persoanei interesate, clasificatorul decide în termen de 15 zile dacă acordă autorizația de consultare. Clasificatorul refuză acordarea autorizației de consultare în cazul în care accesul la informații afectează interesul public care stă la baza clasificării. Clasificatorul trebuie să motiveze refuzul acordării autorizației de consultare.

⁷ *Magyar Közlöny* 2009. évi 194. szám, denumită în continuare „Legea privind protecția informațiilor clasificate”.

(3) În cazul refuzului acordării autorizației de consultare, persoana interesată poate contesta decizia respectivă în cadrul unei proceduri în contencios administrativ. [...]

11. Articolul 12 alineatele (1) și (2) din Legea privind protecția informațiilor clasificate prevede:

„(1) Autoritatea responsabilă de prelucrarea informațiilor clasificate poate refuza să îi acorde persoanei interesate dreptul de acces la datele sale cu caracter personal în cazul în care, prin exercitarea dreptului respectiv, s-ar aduce atingere interesului public care stă la baza clasificării.

(2) Atunci când drepturile persoanei interesate sunt invocate în fața unei instanțe, dispozițiile articolului 11 alineatul (3) se aplică *mutatis mutandis* instanței sesizate cu judecarea cauzei și în ceea ce privește accesul la informațiile clasificate.”

12. Articolul 13 din Legea privind protecția informațiilor clasificate are următorul cuprins:

„(1) Informațiile clasificate pot fi utilizate numai de persoanele care au o justificare în vederea îndeplinirii unei funcții statale sau publice și care, fără a aduce atingere excepțiilor prevăzute de lege, dispun de:

- a) un certificat personal de securitate valid și corespunzător nivelului de clasificare a informațiilor pe care dorește să le utilizeze,
- b) o declarație de confidențialitate și
- c) o autorizație de utilizator.

[...]

(5) Cu excepția cazului în care legea prevede altfel, instanța poate exercita prerogativele de dispoziție care se impun pentru soluționarea litigiilor atribuite conform sistemului de repartizare a cauzelor, fără a fi necesare controlul securității naționale, certificatul personal de securitate, declarația de confidențialitate sau autorizația de utilizator.”

III. Litigiul principal și întrebările preliminare

13. GM, resortisant sirian, a solicitat azil în anul 2005 în timp ce executa o pedeapsă privativă de libertate la care a fost condamnat printr-o hotărâre definitivă din anul 2002 pentru săvârșirea unei infracțiuni referitoare la produse stupefiante în mari cantități.

14. Autoritățile maghiare i-au recunoscut statutul de „persoană găzduită”, însă i l-au retras în anul 2010, cu ocazia unei proceduri de control, confirmată printr-o hotărâre judecătorească. În anul 2011, GM a depus o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat, ocazie cu care instanța de trimitere i-a recunoscut statutul de refugiat „sur place” prin hotărârea din 29 iunie 2012.

15. În anul 2019, a fost inițiată o procedură administrativă din oficiu pentru a i se retrage statutul de refugiat, care s-a finalizat cu retragerea respectivă. Revine instanței de trimitere sarcina de a controla legalitatea deciziei prin care lui GM i-a fost retras statutul de refugiat.

16. În cursul procedurii administrative, al doilea pârât, Alkotmányvédelmi Hivatal (Oficiul pentru Protecția Constituției, Ungaria), și al treilea pârât, Teroreshárítási Központ (Centrul pentru prevenirea terorismului, Ungaria), au concluzionat, în avizul pe care l-au emis în calitate de organisme specializate ale statului, că șederea lui GM în Ungaria constituie un pericol pentru securitatea națională.

17. Pe baza concluziilor respective, direcția generală a concluzionat că, în cazul lui GM, exista o cauză de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat sau de beneficiar de protecție subsidiară.

18. În cadrul procedurii căii de atac împotriva deciziei de retragere a statutului de refugiat și de refuz al acordării statutului conferit prin protecția subsidiară, reprezentantul lui GM a susținut că nu poate lua cunoștință nici măcar de elementele esențiale ale datelor confidențiale pe baza cărora s-a constatat existența unui pericol pentru securitatea națională și că, chiar în cazul în care ar avea acces la acestea, nu le-ar putea utiliza în cadrul procedurii jurisdicționale, în conformitate cu reglementarea aplicabilă. Acesta subliniază de asemenea, întemeindu-se pe jurisprudența Curții, că autoritatea decizională trebuie să efectueze o apreciere individuală a cererilor și nu își poate întemeia decizia numai pe concluziile unui aviz emis de organisme specializate în domeniul securității naționale. În plus, el susține că legislația maghiară ar fi adăugat la cauzele de excludere care conduc la retragerea statutului o cauză care nu este compatibilă cu dreptul Uniunii.

19. În ceea ce privește, în primul rând, dreptul de acces la informațiile pe baza cărora direcția generală a adoptat o decizie, instanța de trimitere arată că din jurisprudența relevantă a Kúria (Curtea Supremă, Ungaria) rezultă că aceasta consideră drepturile procedurale ale persoanelor interesate ca fiind garantate prin simplul fapt că instanța care efectuează controlul jurisdicțional al unei decizii administrative întemeiate pe informații clasificate poate consulta dosarul organismelor specializate ale statului care conține aceste informații. Prin urmare, nu este necesar ca persoana interesată să poată cunoaște și utiliza informațiile în cauză sau cel puțin elementele lor esențiale.

20. Instanța de trimitere arată că, în cadrul prezentei cauze, decizia prin care direcția generală a refuzat acordarea protecției internaționale se întemeiază exclusiv pe faptul că cele două organisme specializate ale statului care sunt părți în procedura principală au concluzionat, în avizul lor, că șederea lui GM în Ungaria „constituie un pericol pentru securitatea națională”. Nici direcția generală nu cunoștea motivele pe care s-a întemeiat avizul acestor organisme, inclusiv informațiile clasificate.

21. În plus, potrivit instanței menționate, nici GM, nici reprezentantul său nu au putut formula argumente cu privire la avizul nemotivat al organismelor specializate ale statului, obținut în cursul procedurii administrative, și nu au putut nici să conteste temeinicia acestuia încă din stadiul acestei proceduri. Deși, în temeiul reglementării maghiare, GM are posibilitatea de a depune o cerere de acces la informațiile clasificate care îl privesc, acesta, chiar dacă ar primi acces la informațiile respective, nu ar avea, în orice caz, posibilitatea de a le utiliza nici în cadrul procedurii administrative, nici în cadrul procedurii jurisdicționale.

22. Instanța de trimitere arată de asemenea că Legea privind protecția informațiilor clasificate nu permite ca organismul specializat al statului care decide cu privire la autorizarea consultării să poată admite parțial cererea de consultare, prin comunicarea elementelor esențiale ale motivelor pe care se întemeiază avizul său.

23. În plus, deşi instanţa care controlează legalitatea avizului organismelor specializate ale statului şi a deciziei în materie de azil întemeiate pe astfel de motive are dreptul de a consulta informaţiile confidenţiale sau clasificate, aceasta nu poate utiliza informaţiile respective în nicio împrejurare şi nu poate face o declaraţie sau trage o concluzie în această privinţă nici în cadrul procedurii judiciare, nici în hotărâre.

24. Astfel, instanţa sesizată ar trebui să controleze legalitatea deciziei respective şi să se pronunţe în ultimă instanţă cu privire la aplicabilitatea cauzei de excludere întemeiate pe informaţiile confidenţiale sau clasificate, fără ca reclamantul sau reprezentantul său să fi avut posibilitatea, în ceea ce priveşte motivele acestei decizii, să îşi prezinte apărarea, precum şi argumentele şi faptele care ar putea eventual să conducă la inaplicabilitatea unei asemenea cauze de excludere în cazul său individual.

25. În această privinţă, instanţa de trimitere arată că articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32 nu a fost transpus în dreptul maghiar, ceea ce a condus, în opinia sa, la o derogare suplimentară de la excepţia explicită de la dreptul de acces autorizată de această dispoziţie. Aşadar, instanţa menţionată are îndoieli cu privire la aspectul dacă dreptul maghiar garantează drepturile procedurale fundamentale, din care face parte dreptul lui GM la o cale de atac efectivă.

26. În ceea ce priveşte, în al doilea rând, legătura dintre avizele organismelor specializate ale statului şi decizia autorităţii decizionale, instanţa de trimitere subliniază că, în temeiul dreptului maghiar, aceste organisme trebuie să emită un aviz obligatoriu şi nemotivat cu privire la existenţa unui „pericol pentru securitatea naţională”, de la care această autoritate nu se poate abate. Astfel, autoritatea menţionată ar putea numai să facă trimitere în decizia sa la acest aviz şi la normele aplicabile. Acest lucru ar împiedica-o să efectueze o examinare atentă cu privire la existenţa şi la aplicabilitatea cauzei de excludere în fiecare caz individual, precum şi să ia în considerare circumstanţele individuale şi să ţină seama de cerinţele privind necesitatea şi proporţionalitatea.

27. Potrivit instanţei de trimitere, legislaţia maghiară are drept consecinţă, aşadar, faptul că nu autoritatea decizională este cea care efectuează examinarea cererii de protecţie internaţională şi care adoptă o decizie pe fond, ci două organisme specializate ale statului, contrar celor prevăzute de Directiva 2013/32, ceea ce ar putea conduce la încălcarea garanţiilor procedurale ce decurg din dreptul Uniunii şi ar fi de asemenea contrar prevederilor Directivei 2011/95.

28. În al treilea rând, instanţa de trimitere arată că autoritatea decizională a declarat, în temeiul cauzei de excludere prevăzute la articolul 15 litera ab) din Legea privind dreptul de azil, că GM nu putea fi recunoscut ca beneficiar al protecţiei subsidiare. Pentru a proceda astfel, autoritatea respectivă s-a întemeiat pe o hotărâre de condamnare pronunţată împotriva lui GM la 6 iunie 2002, care a devenit definitivă în urmă cu 18 ani, pentru o infracţiune pe care aceasta a calificat-o drept „gravă”.

29. Pedepsa privativă de libertate aplicată prin hotărârea menţionată a fost executată de reclamant în anul 2004, în urmă cu 16 ani, iar această infracţiune era deja cunoscută atunci când GM a obţinut statutul de refugiat. Instanţa de trimitere observă în această privinţă că nici autoritatea decizională, nici instanţa care s-a pronunţat cu privire la acordarea statutului de refugiat nu au aplicat un motiv de excludere care să aibă legătură cu infracţiunea menţionată.

30. Având în vedere toate aceste elemente, Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 11 alineatul (2), articolul 12 alineatul (1) *initio* și litera (d), articolul 12 alineatul (2), articolul 23 alineatul (1) – în special al doilea paragraf *initio* și litera (b) – și articolul 45 alineatele (1) și (3)-(5) din Directiva [2013/32] trebuie interpretate – în lumina articolului 47 din [cartă] – în sensul că, în cazul în care se aplică excepția prevăzută la articolul 23 alineatul (1) din directiva menționată, referitoare la existența unui motiv de securitate națională, autoritatea unui stat membru care a adoptat o decizie privind protecția internațională prin care refuză acordarea statutului sau îl retrage pe baza unui motiv de securitate națională și autoritatea specializată care a stabilit caracterul confidențial trebuie să se asigure că solicitantului, refugiatului sau beneficiarului de protecție subsidiară ori reprezentantului său legal i se garantează în orice caz dreptul de a accesa cel puțin informațiile sau datele confidențiale sau clasificate esențiale pe care se bazează decizia întemeiată pe motivul respectiv și de a le utiliza în procedura privind acea decizie, în cazul în care autoritatea responsabilă susține că furnizarea informațiilor sau a datelor respective ar fi contrară motivului de securitate națională?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ, ce trebuie să se înțeleagă exact prin «conținutul esențial» al motivelor confidențiale pe care se întemeiază decizia respectivă atunci când aplică articolul 23 alineatul (1) – în special al doilea paragraf *initio* și litera (b) – din Directiva [2013/32], în lumina articolelor 41 și 47 din cartă?
- 3) Articolul 14 alineatul (4) *initio* și litera (a) și articolul 17 alineatul (1) *initio* și litera (d) din Directiva [2011/95], articolul 45 alineatul (1) *initio* și litera (a) și alineatele (3) și (4) din Directiva [2013/32], precum și considerentul (49) al acesteia trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale în temeiul căreia retragerea sau excluderea statutului de refugiat sau de beneficiar al protecției subsidiare se efectuează în temeiul unei decizii nemotivate, care se bazează exclusiv pe trimiterea automată la avizul obligatoriu și imperativ al autorității specializate, de asemenea nemotivat, ce stabilește că există un pericol pentru securitatea națională?
- 4) Considerentele (20) și (34), articolul 4, articolul 10 alineatul (2) și articolul 10 alineatul (3) – în special litera (d) – din Directiva [2013/32], precum și articolul 14 alineatul (4) *initio* și litera (a) și articolul 17 alineatul (1) *initio* și litera (d) din Directiva [2011/95] trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale în temeiul căreia autoritatea specializată respectivă efectuează o analiză privind motivul de excludere și adoptă o decizie pe fond în cadrul unei proceduri care nu respectă dispozițiile materiale și procedurale ale Directivei [2013/32] și ale Directivei [2011/95]?
- 5) Articolul 17 alineatul (1) *initio* și litera (b) din Directiva [2011/95] trebuie interpretat în sensul că se opune unei excluderi întemeiate pe o împrejurare sau pe o infracțiune cunoscută deja înainte de adoptarea hotărârii sau a deciziei finale de recunoaștere a statutului de refugiat, care nu se bazează pe niciun motiv de excludere nici cu privire la recunoașterea statutului de refugiat, nici cu privire la protecția subsidiară?”

31. GM, guvernele ceh, maghiar și neerlandez, precum și Comisia Europeană au depus observații scrise. Guvernul neerlandez a luat poziție numai cu privire la primele două întrebări.

IV. Analiză

32. Întrebările preliminare adresate de instanța de trimitere în prezenta cauză invită Curtea să aprecieze compatibilitatea cu mai multe dispoziții ale Directivelor 2011/95 și 2013/32 a procedurii care a condus la retragerea statutului de refugiat acordat unui resortisant al unei țări terțe și la refuzul recunoașterii acestuia ca beneficiar al protecției subsidiare, pentru motivele că el reprezintă un pericol pentru securitatea națională și că a săvârșit o infracțiune gravă.

33. În ceea ce privește motivele invocate de autoritatea decizională, articolul 14 alineatul (4) litera (a) din Directiva 2011/95 prevede:

„Statele membre pot revoca statutul acordat unui refugiat de către o autoritate guvernamentală, administrativă, judiciară sau cvasijudiciară, pot dispune încetarea sau pot refuza reînnoirea acestuia în cazul în care:

(a) există motive rezonabile de a-l considera un pericol pentru siguranța statului membru în care se află.”

34. În plus, articolul 17 alineatul (1) literele (b) și (d) din această directivă prevede:

„Un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid este exclus din categoria persoanelor eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară în cazul în care există motive întemeiate pentru a crede că:

[...]

(b) a comis o infracțiune gravă de drept comun;

[...]

(d) reprezintă un pericol pentru societatea sau pentru siguranța statului membru în care se află.”

35. Examinarea întrebărilor adresate de instanța de trimitere poate fi efectuată, în opinia noastră, în trei părți.

36. Mai întâi, prima și a doua întrebare ridică problema întinderii dreptului de acces la informațiile confidențiale sau clasificate care susțin decizia adoptată de autoritatea decizională de a retrage protecția internațională sau de a refuza acordarea acesteia.

37. În continuare, a treia și a patra întrebare conduc la examinarea compatibilității cu Directivele 2011/95 și 2013/32 a unei proceduri în temeiul căreia autoritatea decizională, pe de o parte, este ținută de avizul emis de organisme specializate ale statului, care menționează că persoana în cauză reprezintă un pericol pentru securitatea națională, și, pe de altă parte, își motivează decizia doar prin simpla referire la acest pericol.

38. În sfârșit, a cincea întrebare urmărește să se stabilească dacă autoritatea decizională poate, pentru a refuza acordarea protecției subsidiare, să se întemeieze pe faptul că solicitantul a săvârșit o infracțiune gravă, chiar dacă respectiva cauză de excludere era cunoscută de autoritatea menționată atunci când i-a acordat anterior acestuia protecție internațională.

A. Cu privire la prima și a doua întrebare preliminară

39. Prima întrebare urmărește să se stabilească dacă persoana care face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale, pentru motivul că reprezintă un pericol pentru securitatea națională, dispune de dreptul de acces cel puțin la elementele esențiale ale informațiilor confidențiale sau clasificate care stau la baza unei astfel de decizii, precum și de dreptul de a utiliza aceste informații în cadrul procedurii administrative și apoi, dacă este cazul, în cadrul procedurii jurisdicționale. A doua întrebare invită, la rândul său, Curtea să precizeze ce cuprind elementele esențiale ale informațiilor la care persoana respectivă ar trebui să aibă acces în temeiul articolului 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32, interpretat în lumina articolelor 41 și 47 din cartă.

40. Pentru a răspunde la prima întrebare, trebuie arătat că, în temeiul articolului 23 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2013/32, „[s]tatele membre se asigură că un consilier juridic sau alt consilier recunoscut ca atare sau autorizat în acest scop de legislația internă și care asistă sau reprezintă un solicitant în temeiul legislației interne are acces la informațiile din dosarul solicitantului pe baza cărora este sau va fi luată o decizie”. Astfel, este stabilit principiul accesului consilierului părții interesate la informațiile care au condus la adoptarea deciziei referitoare la protecția internațională.

41. Totuși, o excepție de la acest drept de acces este prevăzută la articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf din directiva menționată, potrivit căruia:

„Statele membre pot face o excepție în cazul în care divulgarea informațiilor sau a surselor ar periclita securitatea națională, securitatea organizațiilor sau a persoanei (persoanelor) care furnizează informațiile sau securitatea persoanei (persoanelor) la care se referă informațiile sau în cazul în care s-ar prejudicia ancheta aferentă examinării cererilor de protecție internațională de către autoritățile competente ale statelor membre sau relațiile internaționale ale statelor membre. În astfel de cazuri, statele membre:

- (a) asigură accesul la respectivele informații sau surse autorităților menționate la capitolul V și
- (b) stabilesc în legislația internă proceduri care să garanteze faptul că dreptul la apărare al solicitantului este respectat.”

42. Articolul 23 alineatul (1) ultimul paragraf din directiva menționată precizează că, „[î]n ceea ce privește litera (b), statele membre pot, în special, să permită accesul la respectivele informații sau surse consilierului juridic sau consilierului care a fost supus unui control de securitate în măsura în care informațiile sunt relevante pentru examinarea cererii sau pentru luarea unei decizii de retragere a protecției internaționale”.

43. Din aceste dispoziții deducem că limitarea, pentru motive de protecție a securității naționale, a dreptului de acces la informațiile referitoare la persoana interesată este supusă îndeplinirii a două condiții cumulative, și anume, pe de o parte, ca instanțele competente, pentru a se pronunța cu privire la legalitatea deciziei referitoare la protecția internațională, să aibă acces la informațiile sau la sursele confidențiale și, pe de altă parte, ca procedurile care garantează dreptul la apărare al persoanei interesate să fie prevăzute de dreptul național.

44. Considerăm că prima condiție este, în principiu, îndeplinită, în măsura în care din decizia de trimitere reiese că instanțele competente beneficiază într-adevăr de un acces complet la informațiile confidențiale referitoare la persoana respectivă. În aceste condiții, trebuie subliniate restricțiile la care sunt supuse instanțele menționate în ceea ce privește utilizarea acestor informații.

45. Problema ridicată de instanța de trimitere în prima și în a doua întrebare se concentrează mai degrabă pe aprecierea celei de a doua condiții.

46. În ceea ce privește această condiție, redactarea în termeni imperativi a articolului 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32 arată că statele membre sunt obligate să instituie în dreptul lor național proceduri care să garanteze că dreptul la apărare al solicitantului de protecție internațională este respectat. În această privință, accesul la informațiile confidențiale acordat consilierului persoanei respective care a fost supus unui control de securitate, astfel cum este prevăzut la articolul 23 alineatul (1) ultimul paragraf din directiva menționată, constituie doar un exemplu al modalităților procedurale care pot fi puse în aplicare de statele membre.

47. Rezultă, astfel, în mod clar din articolul 23 alineatul (1) ultimul paragraf din Directiva 2013/32 și din folosirea expresiei „în special” că legiuitorul Uniunii a decis să nu stabilească în mod complet procedurile care trebuie puse în aplicare pentru a garanta respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză atunci când o decizie în materie de protecție internațională este adoptată pe baza unor informații confidențiale, ci, dimpotrivă, să lase o anumită marjă de apreciere statelor membre în această privință.

48. Întrucât Directiva 2013/32 nu precizează în ce mod statele membre trebuie să asigure respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză atunci când dreptul de acces la dosarul acesteia este restrâns în temeiul articolului 23 alineatul (1) al doilea paragraf din directiva menționată, modalitățile concrete ale procedurilor stabilite în acest scop țin de ordinea juridică internă a fiecărui stat membru, în temeiul principiului autonomiei procedurale a statelor membre, cu condiția însă ca acestea să nu fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile unor situații similare de natură internă (principiul echivalenței) și să nu facă imposibilă în practică sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității)⁸.

49. Pe de altă parte, rezultă din jurisprudența Curții că dreptul la bună administrare, consacrat la articolul 41 din cartă, reflectă un principiu general al dreptului Uniunii care are vocația de a se aplica statelor membre atunci când pun în aplicare acest drept⁹. Prin urmare, Curtea poate răspunde la prezentele întrebări preliminare în lumina acestui principiu general al dreptului Uniunii, potrivit căruia dreptul la bună administrare implică obligația administrației de a-și motiva deciziile¹⁰.

⁸ A se vedea prin analogie Hotărârea din 16 iulie 2020, Addis (C-517/17, EU:C:2020:579, punctul 57 și jurisprudența citată), Hotărârea din 9 septembrie 2020, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Respingerea unei cereri ulterioare – Termen de introducere a căii de atac) (C-651/19, EU:C:2020:681, punctul 34 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 21 octombrie 2021, ZX (Regularizarea actului de acuzare) (C-282/20, EU:C:2021:874, punctul 35 și jurisprudența citată).

⁹ A se vedea printre altele Hotărârea din 24 noiembrie 2020, Minister van Buitenlandse Zaken (C-225/19 și C-226/19, EU:C:2020:951, punctul 34 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 10 februarie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Termen de prescripție) (C-219/20, EU:C:2022:89, punctul 37).

¹⁰ A se vedea printre altele Hotărârea din 24 noiembrie 2020, Minister van Buitenlandse Zaken (C-225/19 și C-226/19, EU:C:2020:951, punctul 34 și jurisprudența citată).

50. Statele membre au de asemenea obligația, atunci când pun în aplicare dreptul Uniunii, să asigure respectarea dreptului la o cale de atac efectivă consacrat la articolul 47 primul paragraf din cartă, care constituie o reafirmare a principiului protecției jurisdicționale efective¹¹.

51. Deși, din elementele de care dispune Curtea, nu reiese că principiul echivalenței ar putea fi încălcat în speță, situația este diferită, în opinia noastră, în ceea ce privește principiul efectivității, precum și drepturile la o bună administrare și la o cale de atac jurisdicțională efectivă.

52. Trebuie subliniat, în această privință, că principiul efectivității presupune că statele membre au responsabilitatea de a asigura în fiecare caz o protecție efectivă a drepturilor conferite de dreptul Uniunii și în special de a garanta respectarea, pe de o parte, a principiului potrivit căruia destinatarilor deciziilor care le afectează în mod sensibil interesele trebuie să li se dea posibilitatea de a-și face cunoscut în mod util punctul de vedere cu privire la elementele pe care administrația intenționează să își întemeieze decizia și, pe de altă parte, a dreptului oricărei persoane la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă¹².

53. În această privință, trebuie amintit că principiul egalității armelor, care face parte integrantă din principiul protecției jurisdicționale efective a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, consacrat la această dispoziție, întrucât este un corolar al noțiunii înseși de proces echitabil, precum printre altele principiul contradictorialității, presupune obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și susține cauza, inclusiv probele, în condiții care nu o plasează într-o situație de dezavantaj net în raport cu adversarul acesteia¹³.

54. Rezultă, în opinia noastră, din elementele care precedă că, pentru a putea exercita în mod efectiv dreptul la apărare care îi este garantat în mod expres în temeiul articolului 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32, persoana în cauză trebuie să dispună cel puțin de elementele esențiale ale informațiilor care indică faptul că ea reprezintă un pericol pentru securitatea națională și care constituie temeiul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale. Este vorba aici despre mijlocul de a concilia drepturile la o bună administrare și la o cale de atac efectivă cu necesitatea de a asigura confidențialitatea informațiilor și a probelor referitoare la un pericol pentru securitatea națională.

55. Or, considerăm, pe baza indicațiilor care au fost furnizate Curții, că dreptul maghiar nu garantează în mod suficient drepturile procedurale de care trebuie să beneficieze persoana care face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale. Astfel, un sistem în care asemenea drepturi procedurale sunt considerate garantate prin simplul fapt că instanța care efectuează controlul jurisdicțional al unei decizii administrative întemeiate pe informații confidențiale sau clasificate poate consulta dosarul organismelor specializate ale statului care conține asemenea informații, fără ca persoana în cauză sau consilierul său să fie asigurați că pot lua cunoștință de informațiile în discuție sau, cel puțin, de elementele lor

¹¹ A se vedea printre altele Hotărârea din 15 aprilie 2021, *État belge* (Elemente ulterioare deciziei de transfer) (C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 43 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 10 februarie 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Termen de prescripție) (C-219/20, EU:C:2022:89, punctul 42 și jurisprudența citată).

¹² A se vedea printre altele Hotărârea din 10 februarie 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Termen de prescripție) (C-219/20, EU:C:2022:89, punctul 45 și jurisprudența citată).

¹³ A se vedea printre altele Hotărârea din 10 februarie 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Termen de prescripție) (C-219/20, EU:C:2022:89, punctul 46 și jurisprudența citată).

esenţiale şi fără ca aceştia să le poată utiliza în cadrul procedurii administrative şi apoi, dacă este cazul, în cadrul procedurii jurisdicţionale nu ni se pare conform cu principiile care tocmai au fost expuse.

56. Deşi este adevărat, desigur, că persoana interesată poate depune o cerere la organismele specializate ale statului în vederea comunicării informaţiilor care indică existenţa unui pericol pentru securitatea naţională, reglementarea maghiară nu garantează nicidecum că, în cazul respingerii acestei cereri¹⁴, persoana respectivă sau reprezentantul său vor putea avea cunoaşterea cel puţin de elementele esenţiale care susţin existenţa unui astfel de pericol.

57. Pentru a realiza o ponderare între, pe de o parte, drepturile la bună administrare şi la o cale de atac efectivă şi, pe de altă parte, necesitatea de a asigura protecţia securităţii naţionale, considerăm că pot fi deduse concluzii utile în special din Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ¹⁵. Astfel, din această hotărâre reiese că, în vederea garantării respectării principiului contradictorialităţii, pentru a permite persoanei interesate să conteste motivele pe care se întemeiază decizia în cauză şi, prin urmare, pentru a-i permite să îşi prezinte în mod util argumentele în apărare, este necesar ca acesteia să îi fie comunicată, în orice caz, esenţa motivelor pe care se întemeiază decizia adoptată împotriva sa¹⁶.

58. Curtea a statuat astfel în această hotărâre, cu privire la o măsură care restrânge libertatea de circulaţie şi de şedere a unui cetăţean al Uniunii pentru motive de siguranţă publică, că „articolul 30 alineatul (2) şi articolul 31 din [Directiva 2004/38/CE¹⁷] trebuie interpretate, în lumina articolului 47 din cartă, în sensul că impun ca instanţa naţională competentă să se asigure că nedivulgarea în mod precis şi complet de către autoritatea naţională competentă către persoana interesată a motivelor pe care se bazează o decizie adoptată în temeiul articolului 27 din această directivă, precum şi a elementelor de probă aferente acestora este limitată la strictul necesar şi că îi este comunicată persoanei interesate, în orice caz, esenţa respectivelor motive, într-un mod care să ţină seama corespunzător de confidenţialitatea necesară a elementelor de probă”¹⁸.

59. Necesitatea de a realiza o conciliere între, pe de o parte, consideraţiile legitime referitoare la securitatea naţională şi, pe de altă parte, necesitatea de a garanta în mod suficient persoanei în cauză respectarea drepturilor sale procedurale cum ar fi dreptul de a fi ascultat, precum şi principiul contradictorialităţii nu poate varia, în opinia noastră, în funcţie de statutul juridic al persoanei căreia i se reproşează că aduce atingere securităţii naţionale¹⁹. Propunem, prin urmare, Curţii să declare că ponderarea între astfel de cerinţe trebuie efectuată în cadrul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecţiei internaţionale şi că această ponderare trebuie să se exprime concret prin comunicarea către solicitantul protecţiei respective a elementelor esenţiale ale informaţiilor care indică faptul că el reprezintă un pericol pentru securitatea naţională şi care constituie, aşadar, temeiul deciziei menţionate.

¹⁴ În observaţiile sale, GM arată că a solicitat fără succes accesul la informaţiile confidenţiale care îl privesc de la organele specializate şi că acţiunea formulată împotriva deciziei prin care i s-a refuzat accesul la aceste informaţii a fost respinsă, urmând însă să fie formulat şi un recurs în procedura referitoare la această decizie. Organismele specializate ar fi respins şi alte cereri, iar căile de atac exercitate împotriva deciziilor acestor organisme ar fi pendinte.

¹⁵ C-300/11, EU:C:2013:363.

¹⁶ A se vedea Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ (C-300/11, EU:C:2013:363, punctul 65).

¹⁷ Directiva Parlamentului European şi a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulaţie şi şedere pe teritoriul statelor membre pentru cetăţenii Uniunii şi membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 şi de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE şi 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, rectificări în JO 2004, L 229, p. 35, şi JO 2005, L 197, p. 34, Ediţie specială, 05/vol. 7, p. 56).

¹⁸ Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ (C-300/11, EU:C:2013:363, punctul 69).

¹⁹ A se vedea, în ceea ce priveşte întinderea protecţiei pe care o societate înţelege să o atribuie intereselor sale fundamentale, Hotărârea din 24 iunie 2015, T. (C-373/13, EU:C:2015:413, punctul 77).

60. În măsura în care comunicarea acestor elemente esenţiale urmăreşte să permită persoanei în cauză să conteste motivele care stau la baza deciziei de retragere sau de refuz al acordării protecţiei internaţionale, această persoană trebuie, aşadar, să cunoască faptele şi comportamentele principale care îi sunt reproşate.

61. Trebuie să se arate însă că, în Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ²⁰, Curtea a subliniat caracterul special al elementelor de probă, al căror caracter confidenţial poate fi necesar să fie păstrat. Astfel, potrivit Curţii, „în anumite cazuri, divulgarea acestor elemente de probă poate compromite în mod direct şi specific siguranţa statului prin aceea că poate, de exemplu, să pună în pericol viaţa, sănătatea sau libertatea unor persoane sau să dezvăluie metodele de investigare utilizate în mod specific de autorităţile naţionale cu atribuţii în domeniul siguranţei şi, astfel, să afecteze serios sau chiar să împiedice îndeplinirea în viitor a sarcinilor acestor autorităţi”²¹.

62. În încheiere, subliniem că reglementarea maghiară pare să fie, în orice caz, incompatibilă cu obligaţia de a garanta dreptul la apărare al persoanei în cauză, care decurge din articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32, în măsura în care informaţiile de care ar putea lua cunoştinţă această persoană nu ar putea, în conformitate cu această reglementare, să fie utilizate în apărarea sa nici în cadrul procedurii administrative, nici în cadrul procedurii jurisdicţionale.

63. Având în vedere aceste elemente, propunem Curţii să răspundă la prima şi la a doua întrebare că articolul 14 alineatul (4) litera (a) şi articolul 17 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2011/95, precum şi articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32 coroborate cu articolul 47 din cartă şi în lumina principiului general al dreptului Uniunii referitor la dreptul la bună administrare trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naţionale care, pe de o parte, nu permite unei persoane sau consilierului său, atunci când aceasta face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecţiei internaţionale întemeiate pe împrejurarea că persoana respectivă reprezintă un pericol pentru securitatea naţională, să cunoască, cel puţin şi în mod sistematic, elementele esenţiale ale informaţiilor pe care se bazează o asemenea decizie şi, pe de altă parte şi în orice caz, nu autorizează persoana menţionată sau consilierul său să utilizeze astfel de informaţii în cadrul procedurii administrative şi apoi, dacă este cazul, în cadrul procedurii jurisdicţionale.

64. Elementele esenţiale ale informaţiilor care trebuie comunicate unei persoane care face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecţiei internaţionale pentru motivul că ea reprezintă un pericol pentru securitatea naţională trebuie să permită acestei persoane să cunoască faptele şi comportamentele principale care îi sunt reproşate, ţinându-se seama în acelaşi timp în mod corespunzător de necesitatea de a proteja confidenţialitatea elementelor de probă.

B. Cu privire la a treia şi a patra întrebare preliminară

65. Prin intermediul celei de a treia şi al celei de a patra întrebări, instanţa de trimitere solicită în esenţă să se stabilească dacă Directivele 2011/95 şi 2013/32 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naţionale în temeiul căreia autoritatea decizională este obligată să respingă o cerere de protecţie internaţională sau să retragă protecţia acordată anterior atunci

²⁰ C-300/11, EU:C:2013:363.

²¹ Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ (C-300/11, EU:C:2013:363, punctul 66).

când organisme cu atribuții specializate în domeniul securității naționale, care nu sunt supuse normelor prevăzute de aceste directive, au constatat, printr-un aviz nemotivat, că persoana în cauză reprezintă un pericol pentru securitatea națională.

66. În speță, din expunerea situației de fapt reiese că autoritatea decizională a retras, prin decizia sa, statutul de refugiat de care beneficia GM, iar ulterior a refuzat să îi acorde protecție subsidiară întemeindu-se pe un aviz nemotivat emis de organisme cu atribuții specializate în domeniul securității naționale.

67. În măsura în care guvernul maghiar arată că rolul conferit unor astfel de organisme ține exclusiv de competențele statelor membre, în temeiul articolelor 72 și 73 TFUE, trebuie amintit că aceste dispoziții nu pot fi interpretate în sensul că permit statelor membre să înlăture aplicarea unor dispoziții ale dreptului Uniunii prin simpla invocare a responsabilităților care le revin pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne²².

68. După cum recunoaște însuși guvernul maghiar în observațiile sale, organismele specializate care examinează riscurile de a se aduce atingere securității naționale nu se pronunță cu privire la problema necesității protecției internaționale. Potrivit acestui guvern, misiunea organismelor menționate constă în a stabili dacă șederea persoanei în cauză implică un pericol pentru siguranța statului respectiv. Aprecierea acestei împrejurări din perspectiva criteriilor aplicate în materie de acordare a protecției internaționale și utilizarea sa ca probă ar fi, la rândul lor, obligații care revin autorității competente să acorde o atare protecție.

69. Această recunoaștere a unei separări între competențele autorității decizionale și cele ale organismelor specializate ale statului au însă o limită majoră în cadrul procedurii maghiare de acordare sau de retragere a protecției internaționale. Astfel, această autoritate nu se poate îndepărta de avizul emis de organismele specializate în ceea ce privește existența unui pericol pentru securitatea națională și trebuie să deducă de aici în mod automat necesitatea retragerii sau a refuzului acordării protecției internaționale. În această situație, autoritatea menționată nu poate lua cunoștință de informațiile pe care se bazează avizul și, prin urmare, nu va putea să își motiveze decizia dincolo de simpla menționare a existenței pericolului respectiv.

70. O asemenea procedură încalcă, în opinia noastră, două serii de norme prevăzute de Directivele 2011/95 și 2013/32. Pe de o parte, autoritatea decizională trebuie să poată dispune de o competență deplină și completă în ceea ce privește evaluarea necesității de a acorda sau de a retrage protecția internațională. Pe de altă parte, cele două elemente fiind legate, această autoritate trebuie să își motiveze decizia în fapt și în drept.

71. În ceea ce privește rolul autorității decizionale, din articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2013/32 reiese că statele membre desemnează pentru toate procedurile o autoritate decizională care răspunde de examinarea corespunzătoare a cererilor, în conformitate cu această directivă. Statele membre trebuie de asemenea să respecte diverse obligații referitoare la mijloacele de care trebuie să dispună respectiva autoritate. Deși articolul 4 alineatul (2) din directiva menționată prevede că o altă autoritate poate fi responsabilă, trebuie să se constate că situațiile menționate în această dispoziție nu au legătură cu o decizie precum cea în discuție în litigiul principal.

²² A se vedea în special Hotărârea din 2 iulie 2020, Stadt Frankfurt am Main (C-18/19, EU:C:2020:511, punctul 29 și jurisprudența citată).

72. Rolul jucat de autoritatea decizională în ceea ce priveşte atât examinarea unei cereri de protecţie internaţională, cât şi retragerea unei protecţii acordate anterior este amintit în mod explicit în mai multe rânduri, în special la articolele 10 şi 45 din Directiva 2013/32.

73. Astfel, articolul 10 din această directivă stabileşte condiţiile referitoare la examinarea cererilor. În conformitate cu articolul 10 alineatul (2) din directiva menţionată, „[a]tunci când examinează cererile de protecţie internaţională, autoritatea decizională determină mai întâi dacă solicitanţii îndeplinesc condiţiile pentru a obţine statutul de refugiat şi, în caz contrar, dacă solicitanţii sunt eligibili pentru protecţie subsidiară”. Potrivit alineatului (3) al acestui articol, „[s]tatele membre se asigură că autoritatea decizională hotărăşte în legătură cu cererile de protecţie internaţională după o examinare corespunzătoare”. În acest scop, statele membre trebuie să se asigure printre altele că „cererile sunt examinate şi deciziile sunt adoptate în mod individual, obiectiv şi imparţial” [articolul 10 alineatul (3) litera (a)] şi că „se obţin informaţii precise şi actualizate din surse diferite” [articolul 10 alineatul (3) litera (b)]. Acest lucru reflectă cerinţa menţionată la articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2011/95, potrivit căreia fiecare cerere de protecţie internaţională trebuie să facă obiectul unei „evaluări la nivel individual”, ținând seama printre altele de situaţia specială a fiecărui solicitant.

74. În plus, în ceea ce priveşte procedurile de retragere a protecţiei internaţionale, articolul 45 alineatul (1) din Directiva 2013/32 prevede că statele membre trebuie să se asigure că, atunci când autoritatea competentă examinează retragerea protecţiei internaţionale unui resortisant al unei ţări terţe sau unui apatrid, persoana în cauză beneficiază de garanţii procedurale, şi anume „este informată în scris cu privire la faptul că autoritatea competentă reexaminează îndeplinirea de către aceasta a condiţiilor pentru a beneficia de protecţie internaţională şi cu privire la motivele reexaminării” [articolul 45 alineatul (1) litera (a)] şi „i se dă posibilitatea de a prezenta, în cadrul unui interviu personal [...], motivele pentru care protecţia sa internaţională nu ar trebui să fie retrasă” [articolul 45 alineatul (1) litera (b)].

75. Pentru a garanta dreptul la apărare al solicitantului de protecţie internaţională, deciziile autorităţii competente trebuie să fie motivate. O astfel de cerinţă este exprimată, printre altele, la articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2013/32, potrivit căruia „[...] statele membre se asigură că, în cazul respingerii unei cereri referitoare la statutul de refugiat şi/sau de protecţie subsidiară, decizia este motivată în fapt şi în drept şi se comunică în scris informaţii despre posibilităţile de a ataca o decizia negativă”. Această cerinţă figurează la articolul 45 alineatul (3) din această directivă, care prevede că „[s]tatele membre se asigură că decizia autorităţii competente de a retrage protecţia internaţională este notificată în scris” şi că „[m]otivele în fapt şi în drept trebuie să fie specificate în decizie”.

76. Curtea a avut deja ocazia să sublinieze importanţa rolului conferit de dreptul Uniunii autorităţii decizionale, arătând că din Directiva 2013/32 reiese că examinarea cererii de protecţie internaţională de către un organism administrativ sau cvasijudiciar dotat cu mijloace specifice şi cu un personal specializat în materie reprezintă o fază esenţială a procedurilor comune instituite de această directivă²³.

77. De asemenea, Curtea a constatat că autoritatea decizională este responsabilă de examinarea corespunzătoare a cererilor la finalul căreia ia decizia cu privire la acestea şi că, prin urmare, revine exclusiv unor asemenea autorităţi sarcina de a efectua, sub controlul instanţei, evaluarea faptelor şi a circumstanţelor prevăzută la articolul 4 din Directiva 2011/95, evaluare ce nu se

²³ A se vedea printre altele Hotărârea din 16 iulie 2020, Addis (C-517/17, EU:C:2020:579, punctul 61 şi jurisprudenţa citată).

poate limita la reiterarea concluziilor unui raport de expertiză. În consecință, această autoritate nu își poate întemeia decizia numai pe concluziile unui astfel de raport de expertiză și nu poate, *a fortiori*, să fie ținută de aceste concluzii la momentul aprecierii fiecărei situații individuale²⁴.

78. Conținutul acestei evaluări în cadrul aprecierii unor cauze de excludere a fost de asemenea precizat de jurisprudența Curtii, din care reiese printre altele că aplicarea unei cauze de excludere presupune ca autoritatea decizională să efectueze, pentru fiecare caz în parte, o evaluare a faptelor specifice despre care are cunoștință pentru a stabili dacă există motive întemeiate pentru a considera că persoana în cauză intră în sfera acestei cauze de excludere²⁵.

79. Caracterul obligatoriu și automat al luării în considerare de către autoritatea decizională a avizelor nemotivate care sunt emise de organismele specializate ale statului este, în opinia noastră, incompatibil cu garanțiile procedurale care au fost prezentate mai sus. Astfel, întrucât, pe de o parte, această autoritate nu cunoaște informațiile, chiar limitate la elementele esențiale, care atestă existența unui pericol pentru securitatea națională și, pe de altă parte, nu se poate îndepărta de aceste avize, autoritatea menționată este în realitate lipsită de competența de a evalua în mod individual și complet situația persoanei în cauză pentru a stabili dacă există motive întemeiate pentru a considera că această persoană intră în sfera unei cauze de excludere.

80. Această schemă procedurală are drept rezultat faptul că autoritatea decizională adoptă o decizie de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale fără a fi în măsură să își motiveze suficient decizia. De aici rezultă o atingere adusă dreptului la o cale de atac efectivă de care trebuie să beneficieze solicitanții de protecție internațională în temeiul articolului 46 alineatul (1) din Directiva 2013/32.

81. Din considerațiile care precedă deducem că articolul 4 alineatul (3), articolul 14 alineatul (4) litera (a) și articolul 17 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2011/95, precum și articolul 4 alineatele (1) și (2), articolul 10 alineatele (2) și (3), articolul 11 alineatul (2), articolul 45 alineatele (1) și (3) și articolul 46 alineatul (1) din Directiva 2013/32 coroborate cu articolul 47 din cartă și în lumina principiului general al dreptului Uniunii referitor la dreptul la bună administrare trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale în temeiul căreia autoritatea decizională este obligată să respingă o cerere de protecție internațională sau să retragă protecția acordată anterior atunci când organisme cu atribuții specializate în domeniul securității naționale, care nu sunt supuse normelor prevăzute de aceste directive, au constatat, printr-un aviz nemotivat, că persoana în cauză reprezintă un pericol pentru securitatea națională.

C. Cu privire la a cincea întrebare preliminară

82. Prin intermediul celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95 trebuie interpretat în sensul că se opune ca un solicitant să fie exclus de la beneficiul protecției subsidiare în temeiul unei condamnări care era deja cunoscută de autoritățile care au trebuit să se pronunțe anterior cu privire la acordarea protecției internaționale persoanei interesate.

²⁴ A se vedea în acest sens Hotărârea din 25 ianuarie 2018, F (C-473/16, EU:C:2018:36, punctele 40-42).

²⁵ A se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2017, Lounani (C-573/14, EU:C:2017:71, punctul 72), și Hotărârea din 13 septembrie 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, punctul 55).

83. Amintim că din cererea de decizie preliminară reiese că, pentru a refuza să-i acorde lui GM protecție subsidiară, autoritatea competentă s-a întemeiat pe o hotărâre de condamnare pronunțată împotriva acestuia la 6 iunie 2002, care a devenit definitivă în urmă cu 18 ani, pentru o infracțiune pe care a calificat-o drept „gravă”. Pedepsa aplicată a fost executată în anul 2004.

84. Articolul 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95 prevede că un resortisant al unei țări terțe este exclus din categoria persoanelor eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară în cazul în care există motive serioase pentru a crede că a comis o infracțiune gravă de drept comun.

85. Curtea a arătat deja că domeniul de aplicare al cauzei de excludere prevăzute la această dispoziție este mai larg decât cel al cauzei de excludere de la statutul de refugiat prevăzute la articolul 12 alineatul (2) litera (b) din directiva menționată²⁶. Astfel, în timp ce cauza de excludere de la statutul de refugiat prevăzută la această din urmă dispoziție privește o infracțiune gravă de drept comun care a fost săvârșită în afara țării de refugiere înainte de admiterea persoanei interesate ca refugiat, cauza de excludere de la protecția subsidiară prevăzută la articolul 17 alineatul (1) litera (b) din directiva menționată vizează în mod mai general o infracțiune gravă și nu este limitată, așadar, nici din punct de vedere geografic, nici în timp, nici în ceea ce privește natura infracțiunilor în cauză²⁷.

86. Desigur, această dispoziție prevede o cauză de excludere care constituie o excepție de la regula generală prevăzută la articolul 18 din Directiva 2011/95 și impune, prin urmare, o interpretare strictă²⁸. În aceste condiții, nu se pot deduce nici din modul de redactare a dispoziției menționate, nici din finalitatea acestei cauze de excludere de la protecția subsidiară²⁹ limitări în ceea ce privește perioada în care trebuie să fi fost săvârșită infracțiunea gravă pe care o vizează.

87. Mai general, nu reiese nici din Directiva 2011/95, nici din Directiva 2013/32 că autoritățile competente ar fi legate, după retragerea statutului de refugiat, de aprecieri care ar fi fost efectuate anterior cu privire la aplicabilitatea unor cauze de excludere în procedura inițială de examinare a cererii de protecție internațională.

88. Nimic nu se opune, așadar, în opinia noastră, ca autoritatea decizională să poată ține seama, în cadrul evaluării sale referitoare la o cerere de protecție subsidiară, pe baza, dacă este cazul, a unor noi informații, de cauza de excludere prevăzută la articolul 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95, chiar dacă această cauză de excludere era deja cunoscută de autoritățile care s-au pronunțat anterior cu privire la acordarea protecției internaționale persoanei interesate.

89. Precizăm totodată că se poate deduce din jurisprudența Curții că, asemenea criteriului pedepsei aplicabile în temeiul legislației penale a statului membru în cauză³⁰, criteriul pedepsei aplicate prezintă în mod cert o importanță deosebită pentru aprecierea gravității infracțiunii care

²⁶ A se vedea printre altele Hotărârea din 2 aprilie 2020, Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă (Mecanism de transfer temporar al solicitanților de protecție internațională) (C-715/17, C-718/17 și C-719/17, EU:C:2020:257, punctul 154 și jurisprudența citată).

²⁷ A se vedea Hotărârea din 13 septembrie 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, punctul 47), și Hotărârea din 2 aprilie 2020, Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă (Mecanism de transfer temporar al solicitanților de protecție internațională) (C-715/17, C-718/17 și C-719/17, EU:C:2020:257, punctul 155 și jurisprudența citată). A se vedea de asemenea raportul Biroului European de Sprijin pentru Azil (EASO) din luna ianuarie 2016, intitulat „Exclusion: articles 12 et 17 de la Directive Qualification (2011/95/UE) – Une analyse juridique”, care indică, la punctul 3.2.2, referitor la articolul 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95, că „nu există nicio restricție temporală sau teritorială privind săvârșirea infracțiunii (infracțiunilor). Aceasta înseamnă că infracțiunile de acest tip pot conduce la aplicarea clauzei de excludere indiferent de locul și de momentul în care a fost săvârșită infracțiunea” (p. 49), disponibil la următoarea adresă internet: <https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Exclusion-Judicial-Analysis-FR.pdf>

²⁸ A se vedea Hotărârea din 13 septembrie 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, punctul 52).

²⁹ A se vedea printre altele Hotărârea din 13 septembrie 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, punctul 51).

³⁰ A se vedea Hotărârea din 13 septembrie 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, punctul 55).

justifică excluderea de la protecția subsidiară în temeiul articolului 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95. În aceste condiții, amintim că din aceeași jurisprudență reiese că autoritatea competentă nu se poate prevala de cauza de excludere prevăzută la această dispoziție, care se referă la săvârșirea de către solicitantul de protecție internațională a unei „infracțiuni grave”, decât după ce a efectuat, în fiecare caz individual, o evaluare a faptelor precise despre care are cunoștință pentru a stabili dacă există motive întemeiate pentru a considera că actele săvârșite de persoana în cauză, care îndeplinește, pe de altă parte, criteriile pentru obținerea statutului solicitat, se încadrează în această cauză de excludere, aprecierea gravității infracțiunii în cauză necesitând o examinare completă a tuturor împrejurărilor specifice cazului individual vizat³¹.

V. Concluzie

90. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem să se răspundă la întrebările preliminare adresate de Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria) după cum urmează:

1) Articolul 14 alineatul (4) litera (a) și articolul 17 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, precum și articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale coroborate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în lumina principiului general al dreptului Uniunii referitor la dreptul la bună administrare trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale care, pe de o parte, nu permite unei persoane sau consilierului său, atunci când aceasta face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale întemeiate pe împrejurarea că persoana respectivă reprezintă un pericol pentru securitatea națională, să cunoască, cel puțin și în mod sistematic, elementele esențiale ale informațiilor pe care se bazează o asemenea decizie și, pe de altă parte și în orice caz, nu autorizează persoana menționată sau consilierul său să utilizeze astfel de informații în cadrul procedurii administrative și apoi, dacă este cazul, în cadrul procedurii jurisdicționale.

Elementele esențiale ale informațiilor care trebuie comunicate unei persoane care face obiectul unei decizii de retragere sau de refuz al acordării protecției internaționale pentru motivul că ea reprezintă un pericol pentru securitatea națională trebuie să permită acestei persoane să cunoască faptele și comportamentele principale care îi sunt reproșate, ținându-se seama în același timp în mod corespunzător de necesitatea de a proteja confidențialitatea elementelor de probă.

2) Articolul 4 alineatul (3), articolul 14 alineatul (4) litera (a) și articolul 17 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2011/95, precum și articolul 4 alineatele (1) și (2), articolul 10 alineatele (2) și (3), articolul 11 alineatul (2), articolul 45 alineatele (1) și (3) și articolul 46 alineatul (1) din Directiva 2013/32 coroborate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale și în lumina principiului general al dreptului Uniunii referitor la dreptul la bună administrare trebuie

³¹ A se vedea printre altele Hotărârea din 2 aprilie 2020, Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă (Mecanism de transfer temporar al solicitanților de protecție internațională) (C-715/17, C-718/17 și C-719/17, EU:C:2020:257, punctul 154 și jurisprudența citată).

interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale în temeiul căreia autoritatea decizională este obligată să respingă o cerere de protecție internațională sau să retragă protecția acordată anterior atunci când organisme cu atribuții specializate în domeniul securității naționale, care nu sunt supuse normelor prevăzute de aceste directive, au constatat, printr-un aviz nemotivat, că persoana în cauză reprezintă un pericol pentru securitatea națională.

- 3) Articolul 17 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/95 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca autoritatea decizională să poată ține seama, în cadrul evaluării sale referitoare la o cerere de protecție subsidiară, de cauza de excludere prevăzută de această dispoziție, chiar dacă această cauză de excludere era deja cunoscută de autoritățile care s-au pronunțat anterior cu privire la acordarea protecției internaționale persoanei interesate.